

МѢЦА НОЕМВРІА, ВЪ КІ-Н ДЕНШ.

СЛУЖБА ПРѢБНЫМЪ
ОЦѢМЪ НАШЫМЪ:
ДЕЧАНСКИМЪ ПОДВИЖНИКОМЪ
И ПОСТНИКОМЪ:
СП҃РІДОНУ, ЕУФІМІЮ,
НЕСТОРУ, ЕФРЕМУ,
И ПРОЧЫМЪ.

НОВЫЙ СЕРБЛАНЪ
2022.
НОВИ СРБЛАНЪ

СВЯТЫЙ
ИВАН
БОГОСЛОВ

СВЯТЫЙ
ИВАН
БОГОСЛОВ

СВЯТЫЙ
ИВАН
БОГОСЛОВ

КО СЛОВА
СВЯТЫМ
НЕ СРЕ
ЗНАЮ
ВЕЩАЮ

СВЯТЫЙ
ИВАН
БОГОСЛОВ

МІЦА НОЎМБРІА, ВЪ Ъ-Й ДЕНЬ.*1

ПАМЯТЬ ПРѢБНЫХЪ ОТЕЦЪ НАШИХЪ:
ДЕЧАНСКИХЪ ПОДВИЖНИКОВЪ И ПОСТНИКОВЪ:
СП҃РИДОНА, ЕУФІМІА, НЕСТОРА, ЕФРЕМА И ПРОЧНЫХЪ.

НА ВЕЛИЦѢЙ ВЕЧЕРНИ.

Поѣмъ: Бл҃женъ мѡжъ: ѧ-й антїфѡнъ.

На Гд҃и, возвѣхъ: стїхїры, на ѧ,
[повторяюще кѡюждо], гласъ ѧ. [Зораствы].

Пѡ: Ѡ! преславагѡ чѡдесе:

Прѣбнии оцы преноблженнии, * на колесницѣхъ добродѣтелей
возшедше: * къ пренебеснымъ обителемъ востекоште, * и дѣже
мздѣхъ подвиговъ вашихъ прїаште: * и въ радость влѣки вашегѡ внидоште, *
деснагѡ предстоанїа сподобльшеа: * и къ торжествѣхъ бг҃опрїатныхъ
прїобщїаштеа, * цр҃квїа нб҃нагѡ сограждани бывше: * ѡ обители вашей
вѣнѣхъ ко гд҃у молїтеа * и ѡ славацїхъ вамъ чт҃нѣю памать.

Прѣбнии оцы пренопаматнии, * соборомъ въ подвижѣхъ проїавшихъ
сочеташтеа, * всензряднымъ постническимъ житїемъ
предкрашшеша: * на небѣхъ ко обителемъ ст҃ыхъ водворївшеша, * съ ними
нѣнѣхъ славы ликѣте * и гд҃а со аг҃лы прїенѡхъ воспѣваете: * свѣтомъ
бж҃твеннымъ воистиннѣхъ ѡсїавлєми, * любовїю чт҃щихъ васъ поминайте,
* и творящихъ вамъ памать застѣпайте.

*1 одлуком Св. архиер. Собора СПЦ помиѡу се **11. новембра**, заједно са св. муч. краљем Стефаном Дечанским; последоваѡе им опционо преносимо на следећи дан. У „Светачнику“ еп. Хризостома (Столића) Хиландарца, том I, стр. 178, помиѡу се и **30. новембра**, а у „Српском светачнику“ игумана Димитрија (Плећевића), стр. 124-125, преп. Јевтимије, Јефрем и Нестор помиѡу се **30. децембра**. Како ни један од ових дана и није баш погодан за торжественѡ прослављаѡе Дечанских испосника (11. новембар због обимних последоваѡа ктитору св. краљу Стефану Дечанском, 30. новембар због празника св. ап. Андреја Првозваног, а 30. децембар због Попразништѡа Божића), Служба им би се опционо могла вршити у дан Општег сабора преподобних, какве имамо **2. (и 3.) недеље по Духовима** на Светој гори Атонској и другде.

Прѣбнїи ѿцы прїснослабнїи, * житїемъ вашиимъ ѿ дрѣвнихъ вѣкѡвъ
 * проїдете, * и подвигомъ вашиимъ ѿ пещеръ дальнихъ ѡблїстаете:
 * ѡбїтель ваша предъ гдемъ застѣпаете, * и зѣмлю козовико-метѡхїйскѡю
 мѣтвами вашиими соблюдаете: * недѣлюющимъ ищѣлєніѡмъ цѣдрѡ даруете,
 * и просѣшымъ оу васъ вѣрою поможь простираете: * ибо предстатели
 теплїи васъ ко гдѣ имамы.

Прѣбнїи ѿцы достохвальнїи, * къ трїцѣ въ славѣ предстоѣщїи: *
 * спїрїдѡне, ѡвдѣмїе, несторѣ и ѡфреме: * лѣтнюю пѣматъ ваша
 нынѣ праздноюще, * вышнемъ бгѣ блгодаренїе приносимъ: * подавшемъ
 намъ такѡвѣѡмъ дхѡвнымъ доблественники, * и дечанстѣѡмъ лаврѣ бѡдрѡмъ
 застѣпники, * и ѡ дшамъ нашихъ блгопрїѣтнымъ мѣтвенники.

Глава, глаголющая ѿ:

Прѣбнїи ѿцы дечанстїи, * во всю страну сѣверскѡю и во всю вселеннѡю
 * изыде вѣщанїе подвиговъ вашихъ, * и иже стѣе исправленїи
 вашихъ: * ибо на нѣсѣхъ мзѡмъ трѣдѡвъ вашихъ ѡвѣротѡсте, * и
 демѡнскїѡмъ полкѡмъ поразїсте: * и аггѣльскїѡмъ чїны достигѡсте, * иже
 житїю вседѣшнѡ поревновѣсте. * дерзновенїе имѡще ко хрїстѣ бгѣ, *
 ѡбїтели вашей просїте во вѣкѡхъ пребыванїе, * и цркви сѣверстѣѡмъ въ
 правѡвѣрїи блгостѡнїе. **И нынѣ, бгѡрѣченъ догматїкѡхъ, глаголющая тѡже:**

Вто тебе не ѡублїжитъ, прїстѣѡмъ дѣѡ; * кто ли не воспѡетъ твоегѡ
 прѣчїтагѡ ржїтѡмъ; * безлѣтнѡ во ѿ ѿца возрѣѡвнїи снѣ
 ѡднѡроднїи, * тѡже ѿ тебе чїтѡмъ прѡйде, * неизреченнѡ воплѡщїѡмъ,
 ѡстѣствѡмъ бгѣ снѣ, * и ѡстѣствѡмъ бѡвѡмъ члѣвѣкѡмъ насъ ради, * не во
 двѡмъ лицѣмъ раздѣлѡемнїи, * но во двѡмъ ѡстѣствѣмъ * неслїтнѡ
 познаѡемнїи. * того молї, чїтаѡмъ, всеблженнѡмъ, * помїловатїѡмъ дшамъ
 нашимъ.

Входъ. Прокїменъ дне.

И чтєніѡ трї [прѣбнїчскїѡмъ].

На литіи: стіхіра храма, и стіхіры прѣбныхъ, гласъ ҃: *2

Бгоудобный подвигъ шельничества предпріайте, * и безмолствующе свѣтомъ дхѣбнымъ озаритесь, прѣбніи: * тѣмже, дерзновеніе къ бгѣ и спсѣ всѣхъ имѣюще, * молитесь во тьмѣ грѣхобнѣи намъ сѣдѣющимъ, * вашими наставленьми къ томуже свѣтѣ исправитесь, * и душамъ нашимъ спсѣтиса. [Гласъ ҃:]

Ѡгоры бѣлайскіа *3 и Ѡ пещеръ дечанскихъ, * блгтїю всеггѣ дха возсіавше, свѣтоносїи, * мракъ грѣхобный изъ сердецъ вашихъ шгоняте: * и грѣхобнаа востанїа плѣти постомъ оудрѣчїте, * и стрѣтїи разжжѣнїа воздержанїемъ погасїте: * тѣмже вси, пѣмать вамъ сошедшеса блгопрѣздественно воспѣваемъ, * ѡчищенїа грѣховъ просѣще * и ѡ спсѣнїи душъ нашихъ молящеса. [Гласъ ҃:]

Свѣзды на тверди црѣковнѣи свѣтлѣишыа, * и подвигомъ добрымъ іаснѣише просїавшыа, * и поднѣндо всю доблестьми вашими блгодкрасїившыа, * подвижницы дечанстїи, постницы всечтнїи: * лчїами свѣтлостей вашихъ къ нынѣшнемѣ прѣзднествѣ * собранныхъ насъ просвѣщайте, * и оубынїе и малодушіе Ѡ сердецъ нашихъ шгоняте: * молящеса Ѡ вражїихъ ѡбстоанїи и бѣдѣ избавитиса намъ, * свѣтла славащымъ вамъ пѣмать чтндо.

Глава, гласъ ҃:

Житїю постническомѣ поревновавше, прѣбніи оцѣи дечанстїи, * страсти плѣтскїа слезъ теченїемъ оубадїте: * и подвига плодѣи возрастѣюще, * сілою дха стггѣ предспѣвѣте: * и блгопрѣдчное селенїе бжїа блгтїи бѣвше, * добродѣтелей сокровище пребогатое іавнїтеса: * млтвами вашими, шгоняте вражїа злодѣйствїа Ѡ чтвдоущихъ вамъ пѣмать * и во оумленїи вопїющихъ: * радѣтеса, косова и метохїи свѣтїла свѣтозарнаа, * и монашествдоущихъ прѣвила приносїащїа: * радѣтеса, дечанскїа пѣтїни краснаа прозвѣснїа, * и бѣлайскїа горы

*2 Ище не совершїемъ литїю: пѣтїи ѧ [со слѣвнїкомъ], ѧкѣ сѣрвыа на Гдїи, возвѣхъ: на гласъ ҃.

*3 село [Белаяе](#) код Дечана, и Белаяска планина изнад овог села где су биле [испоснїце](#).

дѡбраа воспитанїа: * радѡи́телеа, лавры*⁴ стѣагѡ крааа вѣліа похвалѣнїа,
* и рѡда сѣрбскагѡ сѣльнаа рѡдованїа.

И нынѣ, вѣрѡченз, глагыз тоѡже:

Творецъ и избавитель мой, * пречѣтаа, хрѣтѡвз гдѣ * и зъ твоихъ
ложѣнз прошѣдз, * въ ма ѡволкїица, * пѣрвыа клѣтвы аама
свободнѣ. * тѣмже ти, всечѣтаа, * ѡакѡ вѣїи мѣри же и дѣѣ, * воистиннѣ
вопїемз немѡлчнѡ: * радѡи́ца аггѣльски, * радѡи́ца влѣще, * представѣтельство
и покрѡве, * и спїсѣнїе дѡшз нашнхъ.

На стїхѡвнѣ: стїхїры, глагыз ѡ.

Пѡ: ѡакѡ дѡбла:

Болѣзными лютыми всѡ ны ѡдержїмыа, * дѡшѣвными же и
тѣлесными немощьми ѡвременѣнныа, * ѣлеемз влѡгѡтробїи
вашихъ, ѡакѡ вѣтвеннымз посѣщѣнїемз, * ѡцы прѣвнїи, скорѡ
исцѣлїте: * вопїемз во кз вама ѡ всегѡ сѣца, * и кз млѣтвама вашымз
привѣгѣемз, * и дѡшы нашаа въ скорѡвхъ простїраемз: * хвалѣнїе дївно
бгѡ возноаще, * во стѣихъ своихъ прославльшемѡса.

Стїхз: Чтнѡ предз гдѣемз * смѣрть прѣвнхъ ѣгѡ.*⁵

Аха пресѣагѡ сїанїемз ѡзарївшеа, ѡцы прехвѣльнїи, * влѣтъ ѡ бга
прїа́сте * и вѣсѡвикаа ѡполчѣнїаа низложїсте: * дрѣвнимз
подѡбащѣса ѡшѣльникѡмз, * постннческнхъ оѡвѡ пѡдвнз гавнїтелеа
дѡбрїи дѣлатели, * и плѡтскнхъ стѣрѣй дѡроповѣднїи покорїтели: * и
дѡродѣтельми прѣкрасными возѡблистаѡше, * вѣтвеннымз рачѣнїемз кз
пренеѣснмымз впернїтелеа. * тѣмз, всесѣѡю вама пѡмѡть прѡзднѡющымз,
* вѣтвенныхъ дарѡанїи прѡсимз спѡдѡбнїтїса, вашими млѣтвами.

**Стїхз: Блѣженз мѡжз, боаи́ца гдѡ, * въ заповѣдехъ ѣгѡ вохѡцѣтз
сѣлѡ.*⁶**

⁴* манастир Дечани су лавра св. муч. крааа Стефана Уроша III, по ѡима названѡг Дечански.

⁵* Пс. 115,6.

⁶* Пс. 111,1.

НА УТРОНИ.

На Бѣзъ, гдѣ: тропарь прѣбныхъ, гласъ ѿ:

Оумною млтвою въ пренебѣснаа:

Глава: ѿнз тропарь прѣбныхъ, гласъ ѿ:*⁸

Беелїса днесь, горò бѣлайскаа, * блгодѣшствѣи пѣстыне дечанскаа: * поствнческнми пѣдвнги возрѣаннаа * и воздержанїемъ воспитаннаа: * добродѣтельми блгорождающаа * и мѣжн дѣхоноснми прозѣбшаа. * тѣхъ млтвами, хрѣтѣ бже, * оубїтель нашъ сохранїи [нли: дѣшы нашаа спсїи].

И нынѣ, бѣорченз, гласъ тѣйже:

Бже ѿ вѣка оутѣенное, * и аггломъ невѣдомое тѣнство, * тобою, бѣце, ѣщымъ на землї гавїса бѣзъ, * въ неслїтномъ соединенїи воплощаемъ, * и крѣтѣ волею насъ ради воспрїимъ: * ѿмже воскрѣсѣвъ первозданнаго, * спсѣ ѿ смѣрчи дѣшы нашаа.

По ѿ-й кадїемѣ: сѣдalenz, гласъ ѿ.

Пѣ: Скорѣ предварї:

Хрѣтѣ пѣче всѣхъ возлюбльше, * и того ради всѣа въ мїрѣ хѣстѣавльше, оубї бѣгоненїи: * въ горѣ бѣлайскѣю возжелѣннѣ достигѣте, * и въ пещерахъ тѣмошннхъ вселїстеса: * блговѣрїа же вѣлїа исправлѣнїа людемъ гавїстеса, * и млтвенннки блгодѣтлнвїи всѣмъ чѣщымъ вамъ пѣмѣть свѣтлѣю. [дѣажды.]

Глава, и нынѣ, бѣорченз, гласъ тѣйже:

Скорѣ предварї, гпїжѣ влѣще, * прѣжде не поравотїмса врагѣмъ оугрожающымъ намъ: * порази борющаа ны, да всї оураздѣютъ * ѣлїкѣ мѣцно ѣсть прѣдстѣтельство бѣцы * и вѣра правослѣвнхъ дѣнствїтельнаа.*⁹

* тропар саставлен 2. фебр. 2022. г.

* делимична прерада познатог богородич(а)на.

По Ё-й кади́смѣ: сѣд́аленъ, гласъ 5.

Пѣ: Млрдѣа двѣри:

Словеса неизреченныхъ глгѡланїа оублѣшавше, * и бжтвенныхъ дѣйстви дарованїа воспрїавше, оуби свѣтозарїи: * ѣкѡ свѣтила блгочїїа поднѣнѣи возсіаєте, * и коварства вражїа до конца попраете: * ѡ насъ всегда ко хрѣтѣ бгѣ молїтесѧ * грѣхѡвъ ѡставленїю сподобитисѧ намъ. [Дважды.]

Глава, и нынѣ, бгѡрченъ, гласъ тѡйже:

Млрдѣа двѣри ѡвѣрзи намъ, бже блгвѣннаѧ: * да не погнѣнемъ надѣющїисѧ на тѧ, дѣо всепѣтаѧ: * но да твою ѡ бѣдъ избавимсѧ: * на тѧ бо, влчце, вѣнѣ надѣемсѧ.*10

Полѣелѣй. Величанїе:

Оублѣаемъ васъ * прпѣнїи оуби дечанстїи: * и чтѣмъ стѣю пѧмѧть вѧшѣ: * вѣ бо естѣ монахѡмъ настѧвнцы, * и аггѡмъ советѣднцы.

Псаломъ избранный: Терпѣ потерпѣхъ гдѧ:*11

По полѣелѣи: сѣд́аленъ, гласъ 3:

Житїе вѧше стѡе ѡ пецѣрѣхъ оудаленныхъ * всѣи сѣрвстѣи земли просїѧ, оуби прпѣнїи: * ѡвнѣтель же вѧша пѣсньми блгопѣными нынѣ похвалѧетъ васъ: * вѣ бо, на колесницѣхъ пѡдвигъ вседше, * на нѣсѧ дѡшею возлетѣете: * идѣже преподѡбнымъ собѡрѡмъ вчинѣшесѧ * и свѣтлымъ торжествѧмъ прїѡещнѣшесѧ: * хрѣтѣ бгѣ ѡ насъ молїтесѧ, * празндующихъ вѧмъ пѧмѧть чїтнѣю. [Дважды.]

Глава, и нынѣ, бгѡрченъ, гласъ тѡйже:

Покрѡве державный всеѧмъ бѣдствѣемымъ, * и пристѧнице тихое всеѧмъ ѡбдѣвѣемымъ, гпже щедролубѣваѧ: * къ твоѣмѣхъ предстѧтельствѣхъ вѣрою прїтекаемъ, * и блгонадѣжднѡ тѣ взываемъ: * ѡкормлѧй насъ твоїми млтвами, * ѿ! настѧвнице нѧша правѡшествѣннаѧ.

10* делимична прерада познатог богородич(а)на.

11* Пс. 39,2.

Тѣже степенна: ѿ-й антїфώνъ ѿ-гѡ гла҃са.

Прокіменъ, гла҃съ ѿ:

Чтнѧ предъ гдѣмъ * смѣрть прѣвныхъ ѣгѡ.*¹²

Стїхъ: Чтѡ воздамъ гдѣви * ѡ всѣхъ, ѣже воздаде ми;*¹³

Всѧкое дыханїе:

Стѡе ѣвѣліе ѡ лѡкѣ, зачало ѣд [глава ѡ, ѡ, ѡ-ѣг].

По ѿ-мъ ѡсалмѣ:

Гла҃ва: Млѣтвами прѣвныхъ твоихъ, млѣтвѣ, * ѡчїсти мнѡжество согрѣшенїй нашихъ.

И нынѣ: Млѣтвами бѣды, млѣтвѣ, * ѡчїсти мнѡжество согрѣшенїй нашихъ.

Помнѣи мѧ, бже, по величїи млѣти твоѣи, * и по мнѡжествѣ щедрѡтѣ твоихъ, ѡчїсти беззаконїе мое. Стїхѣра, гла҃съ ѡ:

Прискѡрбїе житїа сего подвижающеса превзидѡште, * и въ безстѣтїе ѡнаго приспѣште: * нестѣжаниемъ хранїища некрѡдомаго богатства гвѣстеса, ѡцы всеблженнїи: * и хрѣтовою нищетою прензбѣточествующе, * оу всѣхъ просѧцымъ щедрѡ раздаваете, * и ѣкѡ сокровища нежданвѣсма лѡврѣ вѣшѣ ѡбогациаете, * хрѣта бѣа ѡ всѣхъ оумолѧюще.

Канѡнъ преподѡбнымъ ѡцѣмъ дечѧнскимъ, гла҃съ ѿ,

ѣгѡже краегранѣїе [въ тропарѣхъ и сѣдальнѣ]:

Спѣрїдѡна, ѣвдѣмїа, н[ѣ]стѡра и ѣфр[ѣ]ма сл[ѣ]бимъ.

Въ бѣгородичнахъ же: [Творенїе:] Зорѣтѡво.

Пѣснь ѧ. Ирмосъ:

Поразївый ѣгѣпта, * и фараѡна мѡчїтелеа погрѣзївый въ мѡри, * лѡди спѣсѣ ѣи иъз работы, * мѡвѣенски поющымъ пѣснь побѣднѣю: * ѣкѡ прослѣвнѣа.

¹²* Пс. 115,6.

¹³* Пс. 115,3.

Гл҃шительнаго гла҃са ѿ҃лаи воспоемъ послѣшателе, * и аг҃льскаго житїа похвалнмъ подражателе: * примѣромъ бо ихъ непрестанно наставаемъ ѿ҃мы * оу҃серднѣмъ взывати прославльшася бг҃у.

Принесемъ благодареніе сердечное дародателю всѣхъ бл҃гнхъ, бг҃у, * славаще оу҃гвдникъ ѿ҃гвдчанскихъ: * сп҃рдана, ѿ҃д҃мїа, нестора и ѿ҃фрема, * въ постѣхъ проїавшымъ и въ подвижѣхъ прославльшымъ.

Усвопомъ подвижъ учнствшеся, прѣбнн, * и свѣтомъ невещественнымъ просвѣтившеся, свѣтозарнн: * бл҃гнхъ даровъ бж҃твенныхъ сподобитеся * и присаго воспѣванїа прославльшася бг҃у.

Равночестно нынѣ предстояще со ижебраними, * и веле дерзновение къ бг҃у имѣе: * молитеся прѣбнн, бл҃гтїю ѡблнстатися * ср҃цемъ вѣрою васъ оубл҃жающихъ, * и вопїющихъ прославльшася бг҃у. **Г҃орчнхъ:**

Зарамн востока мысленнаго * и сїаннн слнца прѣнаго, дбо всечтла, * наша ѡмраченнаа помышленїа ѡзарн: * да имн бл҃гтнѣ просвѣщшеся, * воспндемъ благодарственнаа прославльшася бг҃у.

Пѣнь г. Ірмосъ:

Оутверждааи грѣмъ, и созидааи дѣхъ, * оутверди мене, гд҃и, * да тѣ пою истинно, и творю волю твою: * ѡкв нѣсть стѣ, ѡкв ты бже нашъ.

Исовою мл҃твою побѣждаеши * и бл҃гтїю ѿ҃гвдчанскихъ оукрѣпляеши, бл҃женнн, * созерцанїемъ и молчанїемъ оупражняеши: * къ бг҃у сердечными мл҃твами бесѣдуйте, * и тѣмнѣ ѡ гд҃ѣ возрастаете.

Доброповѣдно ваше къ врагомъ ѡдоленїе, * и аг҃лоподражательно въ пещерахъ дечанскихъ ваше житїе, * мужы прѣбнн, ѡ члѣвкѣхъ оукрѣсите: * подвижанїе же и пощенїе ваше въ кѣтнѣ ср҃ца вашего*¹⁴ * токомъ бг҃у всевидцѣ познаеши.

Обл҃кшеся бо ѡбразъ монашескїи и воздержанїе возлюблшеся, * лѣта своѣ бг҃оугожденїемъ исполните: * и ѡ бг҃а мнѡгѣмъ бл҃годѣтнмъ дары воспрїаите, * и вѣнцы невѣдаемыми верхи ваша оукрасите.

¹⁴* ср. Мт. 6,6.

Нѣстога со спѣрѣдѣномъ, и ѣвдѣміа съ ѣфрѣмомъ, * сошѣдшесѧ, бѣлговѣрнѣи, восхвалѣмъ по могощестѣвѣ: * ѣакъ прѣвила ѣночестѣвѣющымъ, * и похвалѣнїа до блѣ подвижѣющимъ. **Бѣгѣченъ:**

Образнѣ гедешнъ прїѣтъ рѣнѣ ѡрошѣно, * предвозвѣщающее чѣдѣсноє твоє зачатїе, вѣце: * ѣво ѣакъ дождь на рѣнѣ * ендѣ слѣво во оутрѣбѣ твоє, воплощѣсѧ.

Бѣдаленъ, глѣсъ ѡ:

Аггѣлобѣнъ на землѣ поживше, * трисѣдѣтельнымъ свѣтомъ дѣшы бѣаша испѣлнште, ѡцы прѣбнѣи: * и во бѣнѣи, постѣ и мѣтѣвѣ блѣтъ ѡ бѣа прїѣвше, * въ подвижѣ денѣнѣмъ проѣѣсте. * тѣмъ, ѡ всѣкнхъ бѣдъ и зѣлъ насъ ѣзбавлѣйте, * мѣтѣами бѣшми, ѡцы прѣнопамѣтнѣи. [Дѣжды.] **Глава, и нынѣ, бѣгѣченъ, глѣсъ тѣмъже:**

Рѣдѣсѧ, невѣсто нѣсъ шѣрша, * бѣа слѣва во чрѣвѣ твоємъ вмѣстѣвшѧ: * аггѣломъ бѣлговѣстїемъ ѡбѣдованнѧ, * и члѣвѣкомъ во всѣ вѣкн оубѣжѣемѧ, * дѣво бѣомѣи, гѣже прѣстѣа.

Пѣснь ѡ. Ирѣмъ:

Любѣ рѣдн, цѣдре, твоєгѣ ѡбѣра, * на крѣтѣ твоємъ стѣлъ ѣсн, * и рѣстѣашѧ ѣзыцы: * ты во ѣсн, члѣвѣколюбче, * крѣпѣсть моѧ и хвалѣнїе.

Евангѣльскомъ глѣсѣ неѣстѣпнѣ послѣдѣюще, * въ горы непрохѣднѣ достигѣте: * и въ пещѣры оубѣднѣннѣ вселѣвшесѧ, * вѣрхъ подвижнѣкомъ и поствнѣкѣмъ показѣтѣсѧ.

Аѣмїѣмомъ мѣтѣвъ бѣшнхъ ѡблѣгодѣхѣте насъ, крѣны бѣлговѣннѣи: * грѣхѣмъ наснхъ злѣснѣрадїе ѡгонѣюще, * и блѣгодѣхѣнїе рѣнѣкоє въ дѣшѣхъ наснхъ вселѣюще.

Млѣтѣвъ бѣшнхъ ѡрѣжѣамн ѡграждѣйте насъ, ѡпѣлчннѣцы дѣхѣннѣи: * врагѣмъ прѣвеззѣкѣннѣмъ приложѣнїа ѡражѣюще, * и ко сѣсѣнїю прнлѣжѣнїе намъ поспѣшестѣвѣюще.

Исѣ сладчайшемъ и единомъ душамъ нашимъ благоудѣвшемъ, * срѣце
 твоѡ оуготоувано воздасте, * и взѣмше крѣтъ своѡ стопамъ ѡгвѣрну
 послѣдовасте: * нынѣ же благоудшествоуйте во славѣ нѣнѣи. **Гѡрченъ:**

Аггльскомъ пѣнію подобаеца * и мы ти взываемъ: ѡже радѣеца,
 бѡгонеувѣстнаа: * и во сокровѣніи срѣца оусѣрднѡ молѣеца, вопіемъ
 ти: * предстаи намъ, влѣце, непостыднаа представительнице.

Пѣснь ѡ. Ирмосъ:

Возіай ми, гди, свѣтъ повелѣній твоихъ, * ѡакъ къ тебѣ духъ мой
 оутренуетъ, и поетъ тѡ: * ты бо ѡси бѣхъ нашихъ, * и къ тебѣ прибѣгаю
 црѣю міра.

Аггльскомъ житіи оусѣрднѡ поревновѣвше, * и ѡ всѣхъ мірекихъ
 красотъ сѣлѡ небрегше: * единою благопотребною частъ ѡже не
 ѡиметца избрѣсте,¹⁵ * и къ безмолвномъ жителствѣ премірныхъ
 достигѡете.

Наставляюще насъ къ пѣти животноводѣемъ, * и
 ѡкормляюще насъ ко престѣнницѣ спсительномъ: * ѡакъ добрии
 кормчии житіа нашего * не престѣйте ѡ млтвахъ ѡ собратіи вашихъ.

Бхиднѡва порождѣніа въ подвижѣ ѡшельничества поразіете, * и
 плоды достѡйны поканіа влѣце своемъ принесѡете: * и ѡакъ
 іѡаннъ ѡ молвѣхъ изыдѡете * гласъ вопіющаго въ пустыни послѣдующе.

Главослѡваце бѣа въздыханьи неизчѣтными, * и бѡрачѣніе
 ненасытное бынѣюще: * въ млтвахъ непрестѣнныхъ и постѣхъ
 пребывѣюще, * блженствъ и дарованій бжтвенныхъ сподобистеца. **Гѡрченъ:**

Гѣвю гѡрѣ и сцѣеннѡю скінію, * дѣвѣ чѣвю и мѣрь нечлѣннѡю, *
 вѣдѣще тѡ, вѣце: * во оуднелѣніи тѡ воспѣваемъ и молчимтиса: *
 возведи ны на высотѣ добродѣтельнагѡ житіа.

^{15*} ср. Лк. 10,42.

Пѣснь 5. Ирмосъ:

Пучиною житѣйскою дѣланьи моиши сндохъ во ѡдъ, * но ѡакъ ѡ кѣта ѡна, такъ вопїю: * ѡзъ глѣбныи сѡлзъ возведи, молюся, * снѣ бжїи ѡ слѡве.

Трѣдѣ многими ѡ млѣтвами непрестанными * нѣное напѣтїе стажаєте ѡ дѡшѣ блгодоготоваете: * добрѣ монашествоюще ѡ время мдрѣ ѡскѣплате,^{*16} * въ пещерахъ ѡггльски пребывающе.

Обители вѡшея славыа * нова слава ѡ похвала ѡвѣстеса: * въ пещерахъ ѡдаленныхъ въ подвизѣ постничества просїавше, * ѡ свѣтила нова рѡдѣ вѡшемѣ показавшея.

Равноапостолѣ прѣбныхъ ликостѡнїи * ѡ жителѣ блгославныа пѣстыни дечанскїа: * въ сѣи блгознаменїтїи дѣнь пѡмачи ѡхъ стѣа * сошѣдшея, блговѣрїи пѣсеннѡ прославнмъ.

Апѣльскомѣ реченїю: мы взи хрѣта радн,^{*17} возелѣдюще, * взалкаете ѡ возжаждаете ѡ наготствоваете, * страждете, приметяющея ѡ прѣждающея, * гдѡ потерпаете,^{*18} ѡпованїе дѡши вѡшея. **Ггорченъ:**

Ты ма ѡзѣви, влѣче, вѣсовскнхъ ѡвѣстѡнїи, * да не расхїтатъ дѡмъ^{*19} дѡши моея чѣхъ ѡкѡваа насильствїа: * ѡ даждь ми ѡ млѣтѣ бѡдрствовати * ѡ сїсенїе со страхомъ ѡ трѣпетомъ стронти.^{*20}

Кондакъ, гласъ ѡ:^{*21}

Вселенныа свѣтїльницы ѡвѣстеса всесвѣтлѣнїи, * ѡ во плѡти ѡггль свѣтозарнѣнїи, * ѡцї прѣбнїи дечанстїи: * ѡакъ цвѣты блгорасленни рѡнстїи, * поценїемъ, вѣнїемъ, ѡ млѣтвами возвращаеми: * въ пѣстынѣ дечанствїи днѣнѡ процвѣтосте, * ѡ вжѣтвеннаа

^{16*} ср. Еф. 5,15-16.

^{17*} ср. 1. Кор. 4,10-12.

^{18*} ср. Пс. 129,4; 39,2.

^{19*} ср. Мт. 12,29; Мк.3,27.

^{20*} ср. Флб. 2,12.

^{21*} кондакъ саставлен ѡ редигован токомъ новембра 2020. г.,а 12. маја 2022. г. промѣненъ гласъ ѡ доредигованъ ради усаображавања завршетку икоса.

дарованіа свѣще пріемше: * прибѣгающимъ къ вамъ влѣтъ преподавайте, * и хрѣта бѣа ѡ насъ вопіющихъ блгоумолаете: * **Радѣйте**, дечанстѣи подвижницы и постники: * спѣрдѡне, ѡудѣміе, несторѣ и ѡфрѣме. **Ікоуз:**

На земли ѣакъ безплѣтнн жителствовавши, * и свѣще бжтвеннаа дарованіа пріемше: * ѡбѣщанныхъ благу оунаследоваше, * и приноживѣтѣа сопрічастники вѣсте: * Обители же вѣшей славу подвигу вѣшихъ ѡстависте, * и пѣмѣтъ вѣшѣ лѣтнѣю празновати блгонзвѣлисте. * тѣмже, по мѡдѣицеству восхваляюще вѣсѣ, * сицеваа глголемъ: * **Радѣйте**, міра свѣтѣла бѣосвѣтлаа: * **радѣйте**, блговѣрѣа правнаа и звѣстнаа. * **радѣйте**, монашествовающимъ оудобрѣніа прекраснаа: * **радѣйте**, ницѣтествовающимъ сокровица пребогѣлаа. * **радѣйте**, постникамъ похвалѣніа превелѣкаа: * **радѣйте**, подвижникамъ степѣнна превысѡкаа. * **радѣйте**, дѣмонѡмъ пограмлѣніа сѣльнаа: * **радѣйте**, врагѡмъ пораженіа жестѡкаа. * **радѣйте**, горы бѣланскѣа знаменіа достославнаа: * **радѣйте**, лѣвры дечанскѣа блгопѣніа достохвалнаа. * **радѣйте**, косовско-метѡхійстѣй земли забрѣла крѣпкаа: * **радѣйте**, сѣрѣстѣй цркви молѣніа къ бѣу блгопріѣтнаа. * **[Ліодіе:]**

Радѣйте, дечанстѣи подвижницы и постники: * спѣрдѡне, ѡудѣміе, несторѣ и ѡфрѣме.

Сѣназарь.

Пѣснь 3. Іромѡз:

Образѣ златѡмѣ не поклонившеа ѡтроцы авраамстѣи, * некушахѣа ѣакъ златѡ въ горнілѣ, * въ пѣци ѡгненнѣй ѣакъ въ чертѡзѣ свѣтлѣмъ ликѡвахѣ, поѡце: * блгвѣнъ ѣси, вѣже ѡтѣцъ нашихъ.

Иночествѡющимъ похвалѣніа и подвижѡющимъ блгослѣвѣа: * намъ же прибѣгающимъ къ мѣтѡвамъ вѣшымъ * крѣпльшѣи предстѣтели и хранѣтели ѣсте, * тѣмже соглашѡ взываемъ: * блгвѣнъ ѣси, вѣже ѡтѣцъ нашихъ.

Бѣльскихъ бѣженствъ*²³ добрѣтами оукрашившесѧ, * ѿ мѣрсѧго пристрѣстїа къ свободѣ бѣговьновленїа взыдѣте: * и временными вѣчнаѧ искѣпивше, * имовитїи бѣгомъ гвѣстесѧ, ѣмѣже сыновнѣ вопїемъ: * бѣгвѣнъ ѣси, бѣже ѡтѣцъ нашихъ.

Фараонїты мѣслѣнными гѧкъ мѡѡсѣй иногдѧ въ морїи погрѣзївше, * всѧ ѡрѣжїа ихъ преслѣвнѡ сокрѣшїте: * брань житѣйскѡю бѣгополѣчнѡ совершївше, * побѣднѣ къ бѣгу возопїте: * бѣгвѣнъ ѣси, бѣже ѡтѣцъ нашихъ.

Ревнїтелѣмъ повелѣнїй гдѣнихъ сїмъ оубѣрднымъ, * и препровождѣтелѣмъ цѣломѣдреннагѡ житїа иискрѣннымъ: * и мы послѣдѡвнѡ, ѿ! братїе любѣзньїишаѧ, свѣтлѡ восклицѡюще: * бѣгвѣнъ ѣси, бѣже ѡтѣцъ нашихъ. **Бѣгѡрѣченъ:**

Орѣжемъ мѣтвѣ твоихъ, вѣлѣце возвѣрннѡ, * всѣхъ вѣржїихъ навѣтвѣ и зѣвнїи насъ, * и стѣпїей плѣненїи свободїи насъ: * да тѧ, бѣгу, прїснѡ оубѣлѣемъ, * и ржїтвѣ твоемѣ согласнѡ взывѣемъ: * бѣгвѣнъ ѣси, бѣже ѡтѣцъ нашихъ.

Пѣснь иї. Ирмосъ:

Во ѡгнїи пламеннѣмъ предстоѧтъ тебѣ херѣвїи, серафїи, гдѣи, * и всѧ тѣвѣрь пѣснь тебѣ поѣтъ краенѡю: * пойте, бѣгвѣйте, людїе превозносїте хрїта, * ѣдїнаго содѣтелѧ, во всѧ вѣки.

Многое богатство въ горѧхъ пѣстыхъ * и въ пещѣрахъ оубогихъ искрѣсѧ, * ниже во златомъ, ни сребромъ пренеспѡлнїшасѧ: * но, прѣвнѣныхъ многозлѣанными слезѧми и недѣспнными мѣтвѧми, * пѣннми, бѣгвѣннми и превозношеннми * хрїта бѣго во всѧ вѣки.

Авѣрамѧ бѣгвѣнїа бѣгоубгожденїемъ къ бѣгу снаслѣднїцы гвѣстесѧ, * и инетлѣннагѡ житїа сопричастнїцы бѣстѣ: * соборѡмъ стѣихъ въ рѣдованїи причїслїтесѧ, * и къ свѣтлѣ лицѧ бѣжїа предстѣте, ѡцы достохѣвальнїи: * поюще, бѣгвѣаще, и превозносѧще * хрїта гдѧ во всѧ вѣки.

^{23*} ср. Мт. 5,3-11; Лк. 6,20-23.

Свѣтонѡснаа пѡмать вѡша, Ѡцѣи принопѡмѡтнѣи, * съ радѡстїю ѡбщѣнїа днѣсь совозсїаетъ нѡмъ, * ѣ свѣтомъ прѡзднѣства своегѡ во зѡблѣнетѡетъ нѡсъ къ торжѣствѣ собрѡвшихъ: * поѡцихъ, блѣвѡцихъ, ѣ превознослѡцихъ * хрѣта вѣкѣ во всѡ вѣки.

Добродѣтелѣмъ вѡшимъ чѣтнѣмъ подражѡюще: * житїю вѡшемѣ бѣопрїѡтномѣ ревнѣемъ, * ѣ съ вами воспѣвѡемъ, блѣвлѡемъ, превозношѡемъ * хрѣта црѣа во всѡ вѣки. **Бѣорѣчѣнъ:**

Рышнимъ мѡнїемъ въ оутрѡбѣ твоѡ всѣльшагѡса, дѣо чѣтаа, * бѣа свѣщѣствѡмъ, ѣдина ѡ трѣцы, хрѣта слѡва, * ѣ нѡмъ соестѣствѣнна плѡтїю ѣвельшагѡса, * поѡще, блѣвѣмъ ѣ превозносимъ во всѡ вѣки.

Пѣснь д. Ірмѡсъ:

Сокровѣнное бѣжїе неизрѣченное въ тебѣ совершѡетъса, * ѣвѣствѣнное тѡнѣство, дѣо прѣчѣтаа: * ѣбо бѣа ѣзъ тебѣ воплотїса за мѡрдїе. * тѣмъже тѡ ѣакѡ вѣцѣ велнчѡемъ.

Ангѣльскимъ ликѡстоѡнїемъ достїгшыа, * ѣ стѣхъ торжѣствѣ прѣдстѡвшыа, Ѡцѣи прѣподѡбныа: * ѣакоже свѣзды нѣбѡсѣтлыа нѡсъ ѡзарѡцыа, * ѣ ѣакѡ свѣтїла твѣрдынаа всѡ просѣщѡцыа * пѣсньми блѣголѣпными днѣсь спрѡзднѣмъ.

Рѣчномѣ свѣтѣ ѡ врѣменныхъ прѣстѡвельшыа, * ѣ мѡтѡвами своїми ко гдѣ нѡмъ прѣдстѡтельствѡцыа, Ѡцѣи бѣонѡсныа: * ѣ ѣсправлѣнми своїми нѡсъ къ свѣтѣ бѣобѣдѣнїа настѡвельшыа * пѣсньми блѣголѣпными воспрослѡвимъ.

Истиннѣю блѣть ѡ бѣа оужѣ въ жїзни сей прїемше, Ѡцѣи бѣслабнѣи, * ѡдержнѣмыхъ нѡсъ стрѣтнѣ скорѡ свободнѣте: * съ вѣрою бо къ мѡтѡвамъ вѡшимъ прнѣкѡемъ, * ѣ пѣсньми блѣохѡвальными вѡсъ похѡлѡемъ.

Мѡнашѣствѡцихъ оудобрѣнїа пѣсньми оукрѡсимъ, * ѣ бѣа, прослѡвельшаго ѣхъ, воспѣлѡдарнѣмъ: * ѣ оумѡлимъ, да пѡмать ѣхъ днѣсь совершѡцихъ нѡсъ, * не лишнѣтъ своегѡ ѡбщѣнїа. **Бѣорѣчѣнъ:**

Оцѣмъ преподѣвнымъ дечѣнскимъ пѣніе совершѣвшѣ, * њ сегѡ ради гдѣвдохновѣтелю бѣгодарѣцѣ: * кѣ тебѣ же, влѣче, вх скорбехъ бѣгонадѣжднѡ прѣбѣгающѣ * молѣніѡ оуслѣши њ ѡскорблѣній њзбѣви.

Свѣтїленъ:

Сѣмъ њ чѣстнѡ на землѣ поживше, * со ѡггльскимѣ лики на нѣсѣ бѣгѣ предстоїте: * ѡ негѡже возмѣдѣе трѣдѡвѣ своѣхъ прїемше, * свѣтомъ невеличественнымъ ѡзарїтесѣ: * не забѣдите ни насѣ, * но, ѡкормлѣюще, бѣгонаставлѣйте насѣ на пѣть правыѣ, * да тебѣмъ ходѣще, ѡвращемъ оу гдѣ мѣть.

Слава, ѡнъ:

Икѡ фїніѣхъ дѣдѣки вх пѣстыни процвѣтѡсте, * ѡвѣтели дѣхѣ прѣстѣгѡ ѡвнїтесѣ, * њ славы вселѣннѣѣ показѣтесѣ: * ѡ насѣ всегдѣ молїтесѣ, * почитѣющїхъ вѣрою всечѣтнѣю * њ всепрѣзднственнѣю бѣмъ пѣмѣть, * ѡцѣ прѣбнїи дечѣнстїи.

И нынѣ, вѣорѣнъ:

Слава оубѡ, вѣодѣнѣ, * храмъ краснѣйшїѣ бѣжїѣ славы сѣщї: * слонравїе нашѣ вх бѣгобравїе прѣложї, * њ ѡтѣцѣ прѣбнѣхъ равноѡггльнымъ житїемъ оукрасї: * да возжелѣетѣ црѣ доброты дѣшѣ нашїхъ, * њ њзлїетѣ на ны своѡ мѣть.

На хвалїтѣхъ: стїхїры, на дѣ, гласѣ дѣ.

Пѡ: Дѣлѣ сїѣ знаменїе:

Свѣтла прїѣтѣлица вѣсте дѣхѣ прѣстѣгѡ, * њ ѡ негѡ просвѣщѣемї бѣгобнѣ, ѡцѣ всебѣжнїи: * бѣжтвеннымѣ дарѡвнїи ѡбогѣтїтесѣ, * њ бѣговѣдѣнїѣ њ рѣзѣма ѡстїннагѡ прѣнѣполнїтесѣ: * тебѣмъ же ѡ чѣдѣхъ бѣшїхъ, мѡлїмъ бѣсѣ, молїтесѣ * кѣ бѣгѣ, члѣвѣколюбѣцѣ њ сїсїтелю дѣшѣ нашїхъ.

Икѡ бѣголюбѣцы ѡстїннїи, * њ братѡлюбѣцы ѡскреннїи, ѡцѣ прѣбнїи: * зѣповѣдѣй же гдѣнїхъ дѣлательнїцы нелѣстнїи, * њ бѣлѣгѣ бѣжтвеннѣхъ прїчѣстнїцы сѣщїи: * ѡ ѡвѣтели вѣшѣѣ прїснѡ попечѣнїе ѡмѣйте, * њ ѡ братїи нашѣѣ, мѡлїмъ бѣсѣ, молїтесѣ * ко гдѣ, бѣголюбѣцѣ њ бѣгодѣтелю дѣшѣ нашїхъ.

Любовію бжтвенною воспламенѣнни, * и радостію вѣоблізостн
 исполнаѣми, оцы достохвальныйн: * терпѣливодшнхъ тѣснхъ пѣть
 прохадисте, * и нивчтоже тогѡ прискорбїе вѣннесте: * тѣмъ, нынѣ въ
 свѣтлыхъ селенїихъ ликующе, * оусерднхъ почитающимъ вѣсъ
 споборствдїте, * и вѣнѡ вѣсѣхъ блгнхъ, молимъ вѣсъ, молїтеса * ко
 хрѣтѣ, ницелюбцѣ и помїлователю дшшхъ нашихъ.

Плутекѡа востанїа воздержанїемъ оудрчїстѣ, * млѣтвами же и
 пѡдвиги, оцы блгобнствєннїн: * слезными потѡки и пѡты
 оуглїе сладострїтїи погасїстѣ, * и повѣдїтелсма на врагї спсєнїа
 гвнїстеса: * тѣмже, гдѣ оукраїи вѣсъ своїми блгтными дарованїн: * нынѣ
 со агглы равностоѡще ѡ насъ, молимъ вѣсъ, молїтеса * ко їисѣ,
 страннолюбцѣ и попечїтелю дшшхъ нашихъ.

Глава, глѣсѣ 5:

Прїидїте днесь, ѿ! блгоговѣннїн, * сошедшеса, оублжїмъ и
 прослабїмъ * четверїцѣ прѣвнхъ дечанцсвхъ: * спїрїдѡна
 добродѣтельнаго со ѡудумїемъ бжтвеннымъ, * и нестѡра блготекдшаго
 со ѡфрѣмомъ правошєствєннымъ: * вѣлайскїа горы превелїкѡю слабѣ * и
 дечанскїа ѡбїтели многѡю похвалѣ: * въ дєнь торжєствѣ ихъ пѣсєннхъ ѡ
 почитающе, * и вѣа прослаблшшаго ихъ блгодарѡще: * и молѡщеса, ѡ
 ѡже оумрїтїи мїрѣ, * и помїловатїсма дшшамъ нашимъ.

И нынѣ, вѣорчєнхъ, глѣсѣ тоѡже:

Бѡже, ты ѡ лѡзѣ истиннаа, * возрастївшаа намъ плѡдѣ животѣ:
 * тѣбѣ молимса, молїса, влѡще, * со прѣвными дечанскїми, * и со
 вѣсми въ подвїзѣ просїавшїми, * спїстїсма дшшамъ нашимъ.

Славослѡбіє велїкое, ѡктєнїи и ѡпѣсѣ.

НА ЛІТУРГІИ.

Бл҃жєнна ѿ канѡна прѣвныѣхъ, пѣсьнь Г-мъ ѡ Ѣ-мъ.

Прокіменъ, гласъ З:

Чтнѡ предъ гдѣмъ * смѣрть прѣвныѣхъ ѣгѡ.*²⁴

Стіхъ: Чтѡ воздѡмъ гдѣви * ѡ всѣхъ, ѡже воздѡдѣ ми;*²⁵

Ѣплъ къ галѡтѡмъ, зачѡло еѣ [главѡ Ѣ,кѡ-кѡ: Ѣ,ѡ-Ѣ].

Ѣллидѣа, гласъ З:

Стіхъ: Бл҃жєнъ мѡжъ, боѡнѣа гдѡ, * въ заповѣдехъ ѣгѡ вохѡцетъ сѣлѡ.*²⁶

Стіхъ: Снѡлно на землѣ вѡдетъ сѣма ѣгѡ, * рѡдъ правыѣхъ бл҃гѡнѣтѣа.*²⁷

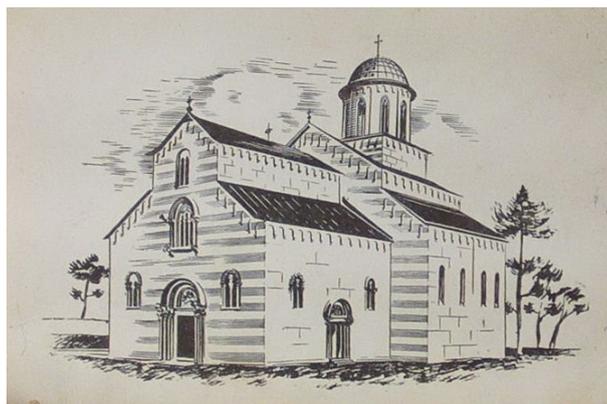
Сѡѡе ѣгѡлѣе ѿ матѣеа, зачѡло мѣг [главѡ ѡ,кѡ-л].

Причѡстєнъ:

Рѡдѡнѣтѣа, прѣвнѣи, ѡ гдѣ: * правымъ подобѣетъ похвалѡ.*²⁸

Зр.ѡ.т.

Конѣцъ дѣлѡ, слава ѡ хвалѡ бѣгѡ!*²⁹

²⁴* Пс. 115,6.

²⁵* Пс. 115,3.

²⁶* Пс. 111,1.

²⁷* Пс. 111,2.

²⁸* Пс. 32,1.

²⁹* преглед текста и финална редакција завршени од 11. до 13. маја 2022. г.

О ДЕЧАНСКИМ ИСПОСНИЦАМА.*30

Најранији писани податак о постојању испосница близу Дечана саопштио је епископ Пећки Марко у Житију патријарха Јефрема, говорећи о томе да је овај прослављени пустиножитељ стигао из Бугарске у српску земљу „у Дечански манастир и уселио се у једну пустињу“ у којој је провео много година. Податак из житија може се прилично тачно одредити у време између 1347. и 1354. године.

Претпоставља се да је та „Дечанска пустиња“ била позната испосница у Белаји, у којој је Јефрем затекао два искусна монаха, што значи не само да је она постојала око 1350. године већ и да је била образована знатно раније, можда још у време изградње манастира. Белајска испосница вероватно је била најстарија у горњем току реке Бистрице, а касније се њихов број повећао на десетак.

Најинтензивнији живот у испосницама се одвијао током XV и XVI века. Оне се у изворима називају различито иако су то, у ствари, биле келије и скитови манастира Дечана. Не зна се довољно какав је био њихов однос према матичном манастиру; по аналогiji са другим келијама претпоставља се да су уживали велику слободу, мада се њихова веза са матичним манастиром никад није прекидала и они су били његов саставни део. Аутономија келија се највише огледала у економској независности, јер су поседовале сопствена имања до којих су долазиле куповином или на други начин. Зна се,

30 текст преузет са [странице](#) манастира Дечани.

на пример, да је старац Нестор из Белајске келије купио ливаду више села Глођана, а онда је једну њену трећину 1565. продао неком Раичу. У турском попису из 1570/1571. забележено је да калуђер Методије из Никољске келије држи три воденице и једну ваљавицу, а још три воденице су поседовали монаси из Белаје. Манастир је, међутим, с околним келијама сачињавао једну пореску јединицу, што се види из пописа 1570/1571. и 1582. године. У ферману султана Селима II из 1572. наводи се да су све ове келије – или „манастири“, како их он назива – припадале једном спахији, а то значи да су се налазиле на једном заокруженом подручју. Неки житељи испосница припадали су истакнутим и најобразованијим Дечанским монасима. Такви су у XIV веку били Аврам, Спиридон и Јефрем у Белаји; овај последњи је касније у два маха био и српски патријарх.*³¹

У храму Света три јерарха, скиту познатом и под називом Пирг, преписивач Григорије је око средине XV века исписао и украсио низ рукописа, међу њима и текстове који су пресудно допринели прослављању Светог Стефана Дечанског. У Белаји је мало касније преписивао књиге ништа мање познати Никандар. У испосницама није негована само преписивачка делатност – калуђери при храму Света три јерарха подучавали су децу писмености, уз пристојну надокнаду у новцу или натури. Око средине XVI века веома се истакао старац Нестор из Белаје, добар економ, приложник једног великог крста који је сада у Дечанској цркви и најзаслужнији за подизање и живописање Цркве Свете Тројице у Дечанском метоху Брезовици код Плава 1567. године. О угледу келиота говори и то што су неки од њих били бирани за игумане као, на пример, Методије из Никољске келије 1575. године.

У келијама и скитовима је обично живело по неколико монаха. Турски извори бележе да је Белаја имала три монаха, Душитова (вероватно скит Света три јерарха) два, Свети Никола два, други Свети Никола четири, Свети Георгије једног, Света Богородица (Пречиста) три, Морава три, док у Придворцу 1570/1571. није било монаха. У самом манастиру је у исто време било седамнаест

^{31*} напомена приређивача: савремени истраживачи све више доводе у сумњу истоветност личности Дечанског испосника и српског патријарха имена Јефрем.

калуђера. На челу ових малих монашких заједница обично је био старац, настојатељ келије.

Највећи број испосница се налазио уз реку Бистрицу, у крају који се до данас назива Ћелије, а најдаља келија је била Белаја, испод данашњег истоименог села, удаљена око пет километара од манастира. Она је била са храмом Успења Богородице у пећини, у коме још има веома занимљивих, али и доста оштећених фресака, насталих у два маха – око средине XIV и средине XV века. Изгледа да су и остале испоснице, или бар неке од њих, биле везане за пећине. Већина је имала своје мале цркве, зидане или обликом и величином прилагођене природним удубљењима у стени, у којима је свакодневно обављано богослужење. Храмови су сигурно били снабдевени иконама, књигама, ризама и сасудима. Остало је, на пример, забележено да је скит Света три јерарха имао тридесет и седам књига, већи број одежди и један путир. Сигурно је доста књига имала и Белаја, јер је она била позната по добрим писарима.

Живот у испосницама вероватно је замро крајем XVII или почетком следећег века. У несигурним временима која су тада наступила келиоти су се повукли у манастир и са собом понели књиге, иконе и остале драгоцености које се и сада налазе у Дечанској цркви, библиотеци или ризници. О томе да су ове испоснице одавно биле напуштене говори и то што су до данас углавном заборављене посвете њихових храмова, чак и називи келија, и што је историјско памћење о њима све више замењивано легендама. И њихови остаци су препуштени зубу времена, тако да су о некад интензивном монашком животу у Дечанским испосницама остали да сведоче још само трагови њихових пиргова, економских, стамбених зграда и храмова, изгубљени у врлетима и столетним шумама изнад манастира Дечана.

✱ НОВИИ СРБЛАНК ДВРР ГОДА ВК БЛАПРАДЬ. © НОВИ СРБЛАНК 2022. ГОД. У БЕОГРАДУ. ✱